

ZONDAG VAN HET WOORD

Zondag 26 januari vierde onze Kerk op verzoek van paus Franciscus voor het eerst de *zondag van het Woord van God*. Ikzelf celebreerde die zondag de Eucharistie in onze kathedraal. In de verkondiging tijdens deze feestelijke viering heb ik het belang van de bijbel voor het leven van de geloofsgemeenschap centraal gesteld.

Bijbelbeweging

Vele eeuwen kon maar een minderheid van de bevolking lezen en waren bijbels veel te duur om zelf te bezitten. Het christelijk geloof werd doorgegeven door de vieringen in de kerk en door schilderijen en beelden. De laatste 500 jaar, na de uitvinding van de boekdrukkunst, waren steeds meer mensen in staat om zelf een bijbel te kopen. Toch is het persoonlijk lezen van de bijbel in katholieke kring nooit populair geworden. In de tijd van een sterke katholieke cultuur, met veel kerkgang, was dat een beperkt probleem. Maar in de huidige tijd breekt de geringe kennis van de Heilige Schrift ons als katholieken op. Al in de vroege Kerk vroeg een kerkvader zich af hoe wij Christus kunnen liefhebben als wij de Schrift niet kennen. Die visie is nog steeds actueel. In onze individualiserende samenleving blijft een christen alleen overeind als hij of zij minstens een basiskennis van de Bijbel heeft. Zonder dat wordt het geloof al snel flets en zonder contouren. Sinds het Tweede Vaticaans Concilie (1962 - 1965) is binnen onze Kerk een bijbelbeweging op gang gekomen. Katholieken worden gestimuleerd om zelf de Bijbel ter hand te nemen om zo God steeds beter te leren kennen.

Het Woord in de liturgie

Er kwam een heilzame vernieuwing van de liturgie tijdens het laatste Concilie. Geleidelijk aan was er een devaluatie opgetreden van de woorddienst. Tot de offerande werd door vele katholieken gesproken van de “voormis”. Pas vanaf de offerande begon de Eucharistie in de beleving van veel priesters en gelovigen echt. De synodevaders hebben, teruggrijpend op bijbelse gegevens en de theologie van de vroege Kerk, het evenwicht tussen de dienst van het Woord en de dienst van de Eucharistie gelukkig hersteld. Tijdens de zondagse liturgie klinken tijdens de Woorddienst drie lezingen uit de heilige Schrift. Niet alleen het brood wordt gebroken en uitgedeeld maar tijdens de preek worden ook de woorden van de heilige Schrift gebroken en uitgedeeld. In de traditie van de Moderne Devotie van Geert Grote en Thomas a Kempis wordt gesproken over ruminare. Dat laatste woord kunnen wij vertalen met herkauwen. Zoals koeien het gegeten gras herkauwen totdat de voedende sappen vrijkomen, zó mogen wij de bijbelse woorden herkauwen totdat het voedsel geeft voor de navolging van Christus. Door de opwaardering van de woorddienst zijn wij ons meer bewust van het feit dat Christus ons tijdens de viering van de Eucharistie niet alleen wil ontmoeten in het Sacrament maar evenzeer in het woord van de heilige Schrift.

Maand van de Bijbel

In ons land hebben enkele christelijke uitgeverijen en kranten een “Maand van de Bijbel” georganiseerd. Met allerlei activiteiten hopen zij de bijbel meer onder de aandacht te brengen. De aftrap is in de abdij van Egmond De maand wordt op 14 februari afgesloten met een evenement in onze “eigen” abdij van Berne. Leo Fijen, directeur van de katholieke uitgeverij Adveniat en een van de organisatoren van de bijbelmaand, zegt dat niet voor niets voor 14 februari is gekozen. Het is dan immers Valentijnsdag, de dag van de liefde en de vriendschap. De Bijbel bevat het verhaal van Gods liefde voor de wereld en de oproep aan de mensen om elkaar lief te hebben en in vriendschap te leven.

Mgr. dr. Gerard de Korte